

[Svend Nielsen.]

stik modsatte vil blive Konsekvensen af, at man giver Arbejderne denne Medbestemmelsesret. Jeg synes ogsaa, at den danske Arbejderbevægelse har ydet en saadan Indsats i Kampen for Landets Befrielse, at Angsten for, at Arbejderne skulde misbruge deres Medbestemmelsesret, egentlig ikke burde være til Stede, for uanset hvordan man end vender og drejer hele denne Sag, var det nu engang det arbejdende Folk, ikke blot Arbejderbevægelsen, men ogsaa arbejdende Kredse uden om Arbejderbevægelsen, der fandt den rigtige Melodi i Besættelsestiden og beslutsomt satte ind, følgende den rigtige Kurs, den Kurs og den eneste Kurs, der kunde føre til Landets Frihed. Vi saa ogsaa i disse Aar, hvordan hele det arbejdende Folk forstod med Fornuft at bruge sine Kræfter i Kampen for Landets Frihed og ogsaa forstod at indstille denne Kamp, naar det af Hensyn til Helheden var nødvendigt at gøre dette. Og jeg for mit Vedkommende er aldeles overbevist om, at selv om man i Dag sagde til det arbejdende Folk: I skal paa normal Vis ved normal Urafstemning tage Stilling til de Forhold, hvorunder I skal arbejde, vilde den danske Arbejderbevægelse under ingen Omstændigheder misbruge en saadan Frihed. Jeg tror, Arbejderbevægelsen i alle afgørende Situationer vil vurdere Stillingen ud fra, hvad der tjener en almindelig fornuftig Udvikling inden for vort Samfunds Rammer, og gøre det ud fra en Overvejelse af, hvordan man skal handle i de skiftende Situationer.

Med disse Bemærkninger vil jeg paa ny understrege Nødvendigheden af, at hele dette Spørgsmaal bliver yderligere drøftet i et Udvalg.

Bertel Dahlgard: Det foreliggende Lovforslag betyder jo en Udvidelse af Forligsinstitutionen, en Udvidelse, som Parterne i alt væsentligt er enedes om. Begrundelsen for denne Udvidelse er, at Forligsinstitutionen arbejdsmæssigt ikke kan overkomme at gennemarbejde Stoffet paa Grund af den Koncentrering af Overenskomstopsigelserne, der normalt finder Sted paa et bestemt Tidspunkt hvert Foraar. Vi fra vor Side skal gerne medvirke til, at et saadant Forsøg paa at styrke Forligsinstitutionen gennemføres. Det er vel sandsynligt, at der herigennem kan opnaas Forbedringer med Hensyn til den rent tekniske Forberedelse af Forligsarbejdet, men jeg vil gerne tilføje, at jeg tror ikke paa, at denne Ændring i øvrigt vil faa væsentlig Betydning over for Spørgsmaalet om, hvor-

vidt en stor Arbejdskonflikt i given Situation skal udbryde eller ikke. Det er her helt andre Kræfter, der i det givne Øjeblik er afgørende for, om Situationen løber ud i en stor Arbejdskamp. Men netop fordi Forholdet er dette, maa man ogsaa indstille sig paa, at der skal andre Midler til at hindre de store Arbejdskampe end dem, der kan mobiliseres gennem mindre Ændringer i Forligsmandsloven.

Under Finanslovbehandlingen tillod jeg mig at opfordre Regeringen til at føre alle interesserede Parter sammen under Statens Ledelse til Forberedelse af en Nyordning af Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere paa længere Sigt og set i større Perspektiv, end nogle Lapper paa den gamle Forligsinstitutionslov betegner. Den højtærede Statsminister svarede i Gaar paa denne Opfordring, at han i og for sig var enig i Ønskeligheden af, at noget saadant skete, men ikke mente, at en saadan Fremgangsmaade paa Forhaand vilde faa Tilslutning fra Parterne. Den højtærede Statsminister mente, at der her var Uvilje mod i det hele taget at indlade sig i Forhandlinger om en Løsning, der øger Statens Indflydelse paa disse Omraader.

Det forekommer mig imidlertid, at Spørgsmaalet om et saadant Initiativ, som jeg der anmodede om, ikke kan afgøres ud fra dette Synspunkt. Spørgsmaalet er utvivlsomt i Stedet for dette, om Statsmagten kan sidde og vente paa et Initiativ udefra. Vi ved alle, at den ene Part ikke tør røre paa sig af Hensyn til den anden, samtidig med at alle i Virkeligheden ved, at Arbejdskonflikterne meget sandsynligt en Dag løber ud i en Situation, der under vore nuværende økonomiske Forhold kan blive af katastrofal Betydning. I en saadan Situation kan Statsmagten ikke fri sig for sit Ansvar ved at henvise til, at andre ikke har villet rejse Sagen eller være med dertil, og det har den højtærede Statsminister i Virkeligheden ogsaa tidligere givet Udtryk for, at han helt forstod. I Maj Maaned 1944 holdt den nuværende højtærede Statsminister en Tale nede i Sorø, som jeg gerne med den højtærede Formands Tilladelse vil citere enkelte Ord af. Den højtærede Statsminister sagde da:

„Jeg vil med stor Bekymring se paa og anse det for at være en Hindring for at faa den størst mulige Beskæftigelse i Gang, om dette Spørgsmaals Løsning igen skal føres tilbage til Kampen. I saa Tilfælde bliver det ikke afgjort ud fra samfundsmæssige Hensyn.

Saa gøres det til Magtspørgsmaal til